

hverandre eller uden stadig Brug for deres eget Behov, medens de kun skiftevis lade Præsten komme til sig for at prædike i den Kirke, de nærmest sognedist høre til. Derfor er der Anledning til at fastholde, hvad der stemmer med Analogien i vor danske Folkekirke, at en rimelig stedlig Grændse maaske der være. Om denne stedlige Grændses nærmere Bestemmelse kan der jo tales. Jeg har imidlertid anført endnu en Grund, hvorfor jeg netop har fastholdt den snævrere, Vilien, at jeg nemlig derved vilde vinde, at jeg paa den anden Side kunde indrømme selv de fjerneste Boende over hint mindste Antal af Menighedens Stemmer, at kunne slutte sig til Valgmenigheden til langt ud over de 3 Mil, det oprindelige Forslag havde, — indrømme altsaa, at der for den Sags Skyld i Korsør kan være et 21de Medlem af den Frimenighed, der har sine øvrige Medlemmer i eller ved Helsingør, med hvilke vor Tids Jernbanebefordring kan yde ham fornøden Forbindelse. — Alt dette er imidlertid kun Enkeltheder, ligesom ogsaa tildeels det, jeg endnu strax skal berøre, idet jeg udtrykker min Beklagelse over, hvad jeg har forstaaet af Udtalelsen fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Kreds (Høgsbro), at jeg skulde have kritiseret og dømt haardt eller misbilligende over den Fremgangsmaade, den Mangel paa Følgerigtighed o. s. v., som hidtil skal have været tilstede i disse Anliggender. Dette har idetmindste ikke været min Hensigt. Derimod har det været min Hensigt at gjøre opmærksom paa, at det efter Tingenes Gang maaskee ikke har kunnet være anderledes, ialtfald ikke har været anderledes, end at der i Overgangens Tider manges Gang er kommen en Mangel paa Følgerigtighed ind i Fremgangsmaaden, saa Bestemmelse er bleven tagen, formentlig kun med Hensyn til det Døde af de forskellige Forhold, men som ubemærket dog er kommen til at gribe ind i de indre, uden at den tilsvarende Bestemmelse her kunde komme tilstede. Det ærede 7de Medlem for Rjøbenhavn (Caspe) har allerede oplyst dette ved et Exempel, og det kunde vistnok godt oplyses ved flere.

Men hvad der er mig, og jeg haaber ogsaa det ærede Thing, mere vigtigt end disse En-

keltheder, er, om det maatte lykkes mig nogende tydeligen at fremstille, hvorledes jeg, navnlig ogsaa i Forhold til nærværende Forslag, opfatter Folkekirkens Stilling, saaledes som den er givet ved Grundloven. Og der gaar min Vei rigtignok ikke nærmest til § 75, men der slaaer jeg Veir i § 3. Der er idag blevet talt om et ulykkelig Ægteskab, der er ført flere hundrede Aar imellem Statsmagten og en Kirke, som blev Gæst i 1848. Og jeg kan godt følge denne Tanke, idetmindste den Indvenning fraregnet, der er reist mod de to Børn; denne Visag skal jeg imidlertid ikke nu besatte mig med. Jeg kan altsaa forsaa vidt meget godt gaar ind paa denne Tanke: der er ført et ulykkelig Ægteskab i en Række af Aarhundreder mellem Kirken hos det danske Folk og saa Statsmagten — en Forbindelse, som opkom i Reformationstiden, da Fyrsterne bleve, som Luther sagde, Rødbiskopper, men som saa Theori og Videnskab slog fast, saa det gik til sidst for den aldeles tilfredsstillende Orden, at Fyrsterne skulde være de øverste Biskopper med hvad deraf fulgte. Det var et ulykkelig Ægteskab, ikke fordi Sagen jo var godt ment og fra først af havde været den eneste Maade, hvorpaa man kunde faae ordnet den bratte Overgang fra Kirkestaten, som dannede sig ved Reformationen. Men det blev et ulykkelig Ægteskab, fordi man slog dette Forhold fast og gjorde, hvad der var en Overgangstilstand til det Varige, fordi man dannede Theori efter Tilstanden, istedetfor at man dog skulde have forsøgt at ændre den oprindelige Rødtilstand ved nogen Berigtigelse. Det var en ulykkelig Forbindelse, fordi der var en stor Fristelse, og den fik i Tidens Løb mere og mere Magt indenfor Christi Kirke ogsaa hos det danske Folk — jeg vedsender mig nemlig aldeles ikke nogen Theori om, at ikke de enkelte Folkekirker jo er Grene af Christi Kirke — og for Førerrne blandt dem, for Præsterne og Biskopperne og Ordets Tjenere, til at holde Rjød for sin Arm og der er en svær Forbandelse over at holde Rjød for sin Arm, dobbelt, naar Mennesker vide, hvem de skulle holde sig til. De fristede — siger jeg — til at stole paa, at de havde den verdslige Beskyttelse og Magt, og at de skulde sørge for at have, hvad de fastsatte,